

Veiledning til ansvarlig søker - søknad om utslippstillatelse og bygging av mindre avløpsanlegg (<50 pe)

Utslippstillatelsen kommunen utsteder omfatter både tillatelse til å forurense etter forurensningsloven, og til å bygge avløpsanlegg etter plan- og bygningsloven. Tillatelsene gis i en og samme prosess av vann- og avløpsenheten i Østre Toten kommune. Byggingen av avløpsanlegget kan ikke startes før utslippstillatelse er gitt. Nybygging av hus/hytter krever utslippstillatelse før byggesaken behandles. Ferdigattest på hus/hytte gis først etter ferdigattest på tilhørende avløpsanlegg er gitt.

- Bygging av private avløpsanlegg er søknadspliktig og det er krav om ansvarlig foretak jamfør [plan- og bygningsloven §§§ 20-2 og 20-3, jfr.20-1.](#)
- Eieren er tiltakshaver i prosjektet og er ansvarlig for at tiltaket utføres i samsvar med bestemmelsene i plan- og bygningsloven. I og med at bygging av avløpsanlegg skal forestås av ansvarlig foretak, plikter tiltakshaver å videreføre sitt ansvar til ansvarlig foretak jamfør [plan- og bygningsloven § 23-1.](#)
- Eier er ansvarlig for utslippet (forurensningen) jamfør [forurensningsloven § 7.](#)
- Søknad om utslippstillatelse skal sendes inn til kommunen av foretak som oppfyller kravene til kvalifikasjoner, pålitelighet som følger av SAK 10 og dugelighet som følger av forskrift – SAK 10 gitt med hjemmel i pbl § 23, og som påtar seg ansvaret for at søknaden er komplett. Søknaden blir ikke behandlet før den er komplett.
- Ansvarlig søker har ansvaret for koordinering overfor kommunen, mens fagansvaret ligger hos de prosjekterende, utførende og kontrollerende.
- Ansvarlig søker kan inneha flere av disse rollene avhengig av kompetanse.

- Tiltaket skal inndeles i tiltaksklasse 1, 2 eller 3 innenfor ett eller flere fagområder basert på kompleksitet, vanskelighetsgrad og mulige konsekvenser mangler og feil kan få for helse, miljø og sikkerhet. Oppgaver knyttet til tiltaket kan plasseres i ulike tiltaksklasse for den enkelte funksjon og fagområde. Kommunen godkjenner tiltaksklasser etter forslag fra ansvarlig søker.
- Kommunen krever at det først skal utredes om infiltrasjon til grunnen kan fungere som løsning. Dette kommer an på grunnforholdene, og vi setter derfor strenge krav til at prosjekteringen skal utføres av fagkyndig på området. Om ikke et tradisjonelt infiltrasjonsanlegg er mulig, så kan andre løsninger aksepteres. Dette er det prosjekterende som skal finne ut av, i samsvar med kommunens gjeldende regler og retningslinjer.
- Dersom det skal bygges felles avløpsanlegg for flere eiendommer, settes det krav om at det inngås en avtale mellom eiendommene om etablering og drift. Denne avtalen må tinglyses og fremlegges for kommunen før anlegget kan tas i bruk.

Hvilke krav stilles til ansvarlig søker?

- Foretaket skal være registrert i Foretaksregisteret
- Foretaket skal ha gjennomføringsevne for oppgavene som er omfattet av ansvarsretten det erklærer, og oppfylle krav til kvalitetssikringsrutiner og kvalifikasjoner.
- Foretaket må ha faglig ledelse med relevant utdanning for ansvarsretten de erklærer. Det må også kunne utforme søknad med vedlegg for tiltak i samme eller høyere tiltaksklasse jmfør byggesaksforskriften § 11-4.

Du kan lese mer om kravene i [byggesaksforskriften](#) tredje del, kapittel 11

Hvilke ansvar stilles til ansvarlig søker?

- Foretaket skal være tiltakshavers representant overfor kommunen.
- Varsle naboer og eventuelt andre interessenter, og ta imot merknader.
- Undersøke om tiltaket er i samsvar med kommunens planer for området.
- Sørge for at gravemelding vedlegges søknaden.
- Sørge for at søknaden inneholder alle opplysninger som er nødvendig for å vise at tiltaket oppfyller kravene i plan- og bygningsloven, forurensningsforskriften og lokale bestemmelser.

- Samordne de ansvarlige prosjekterende, utførende og kontrollerende.
- Holde gjennomføringsplanen oppdatert.
- Sørge for underskrifter fra tiltakshaver og de ansvarlige foretakene.
- Sørge for at erklæringer om ansvarsretter blir sendt inn til kommunen.
- Påse at nødvendig sluttkontroll blir gjennomført.
- Innhente samsvarserklæringer fra prosjekterende og utførende, og kontrollerklæring fra kontrollerende.
- Anmode om ferdigattest med alle nødvendige vedlegg.
- Legge til rette for kommunalt tilsyn.
- Sørge for serviceavtale ved minirensesanlegg.

Du kan lese mer om ansvar i [byggesaksforskriften](#) tredje del, kapittel 12 og [plan- og bygningsloven § 23-4](#)

Framgangsmåte for søknad:

- 1) Ansvarlig søker henter ut [søknadsskjema for utslippstillatelse og bygging av private avløpsanlegg](#) og [kart](#) fra kommunens hjemmeside.
- 2) Ansvarlig søker fyller ut nabovarsler (Byggesaksblankett 5154,5155 og 5156), og sender dette til aktuelle naboer.
- 3) Foretak som skal være ansvarlig prosjekterende, -utførende og/eller -kontrollerende fyller ut og sender sine erklæringer om ansvarsrett til ansvarlig søker. (Byggesaksblankett 5181). Eventuelt kan de selv sende erklæringene direkte til kommunen med kopi til ansvarlig søker. Ansvarlig søker fyller også selv ut en erklæring.
- 4) Ansvarlig søker fyller ut søknadsskjemaet for utslippstillatelse og bygging av private avløpsanlegg, og sørger for at alle vedlegg (se vedleggsliste i søknadsskjemaet) og underskrifter blir innhentet, og sender en komplett søknad til kommunen.
- 5) Kommunen behandler søknaden innen 6 uker dersom den er fullstendig. Mangler den noe, vil dette kunne forsinke behandlingen. Dersom det er søkt om unntak, gjelder ikke fristen på 6 uker.
- 6) Kommunen gir utslippstillatelse der dette kan godkjennes, og byggingen av anlegget kan starte.

- 7) Når prosjekterende, utførende og kontrollerende har avsluttet sine arbeider, skal de sende samsvarserklæring (byggesaksblankett 5184) og kontrollerklæring (for kontrollerende dersom uavhengig kontroll) (byggesaksblankett 5149) til ansvarlig søker.
- 8) Ansvarlig søker legger samsvarserklæringene og kontrollerklæringene til grunn for oppdatering av gjennomføringsplanen (byggesaksblankett 5185).
Gjennomføringsplanen skal til enhver tid være oppdatert. Ved tilsyn skal grunnlagsmaterialet for gjennomføringsplanen kunne framvises.
- 9) Ansvarlig søker sender anmodning om ferdigattest (byggesaksblankett 5167) til kommunen, sammen med oppdatert gjennomføringsplan og eventuelt oppdatert situasjonsplan hvis det er gjort søknadspliktige endringer/justeringer i forhold til tillatelsen. Koordinatfestet plassering av anleggsdelene skal vedlegges. For minirensaneanlegg skal undertegnet serviceavtale vedlegges.
- 10) Kommunen legger gjennomføringsplanen til grunn for å utstede ferdigattest.

Om ferdigattest:

- Avløpsanlegget kan ikke tas i bruk før ansvarlig søker har anmodet om ferdigattest.
- Ferdigattest skal utstedes av kommunen innen 3 uker etter at anmodningen er mottatt sammen med nødvendig dokumentasjon. Der ferdigattest ikke er utstedt innen fristen, kan avløpsanlegget tas i bruk.
- Vær oppmerksom på det at anlegget kan tas i bruk ikke er det samme som at ferdigattest er gitt. Tas det i bruk etter 3 uker uten at kommunen har utstedt ferdigattest, gjøres det på eget ansvar.
- Ansvarlige foretaks ansvar i tiltaket opphører formelt ved ferdigattest.
- I [plan- og bygningsloven § 23-3 syvende ledd](#) er det imidlertid presisert at kommunen kan gi pålegg om utbedring av mangler som skyldes forhold i prosjektering eller utførelse innen fem år etter ferdigattest.
- Ansvarlige foretak skal oppbevare dokumentasjon om tiltaket i fem år etter ferdigattest.

Østre Toten kommune

Linker:

[Byggesaksblanketter](#)

[Dokumentasjon av rensegrad og beskrivelse av anlegg](#)

[Oversikt over berørte interesser](#)

[Dokumentasjon fra nøytral fagkyndig](#)

www.avlop.no

Ved spørsmål kan du henvende deg til:

Lene Birgit Berg
Saksbehandler spredt avløp
Telefon 94823994

Arild Udseth
Ingeniør
Telefon 48131088

E-post: VA@ostre-toten.kommune.no